

[Axel Dam.]

at sige fuldstændig spildt, de vil ikke naa noget nævneværdigt, og de fik heller ikke lagt en Grund, hvorpaa der kunde bygges videre. Hvis der skal komme Udbytte af Sprogundervisningen paa Seminarierne, maa Eleverne efter min Mening møde med Forkundskaber. Ikke just, at de skal have Realeksamen — vi skulde gerne bort fra den Overtro, at det skulde høre med til almindelig Dannelse at have Realeksamen eller en Doktorgrad eller lignende. Jeg er derfor en Tilhænger af den Paragraf, der aabner flinke unge Mennesker, der ikke har nogen Eksamen, Adgang til Seminarierne. Der er ingen Tvivl om, at Sprogkundskaber er nyttige for alle Lærere, men de kan ikke siges at være absolut nødvendige for enhver Lærer. Jeg tror, der kommer mere Udbytte ud af Undervisningen, hvis de, der har Lyst og føler Trang dertil, faar Lov til at faa en saadan Undervisning; men jeg tror, at Undervisningen vil lide Skaar ved, at den gøres obligatorisk, saa at alle, enten de har Lyst eller ej, skal deltage i den paa Bekostning af det Arbejde, der skal gøres paa den øvrige Læreruddannelse. Jeg er paa ingen Maade Modstander af Sprogundervisningen ved Seminarierne. Den eneste Undervisning for Begyndere, jeg dér har haft Glæde af, er Undervisningen i Latin, som jeg gav per nefas ganske vist, dog udenfor de af Seminariet betalte Timer, efter Engelsktimerne, saa ingen kan anklage mig derfor. Dér fik man virkelig noget ud af det. Jeg ved, at flere af disse Elever senere blev Studenter og har haft Nytte af dette forberedende Kursus i elementær Latin.

Jeg har egentlig dermed udtalt, hvad jeg havde paa Hjerte som Seminarielærer. Med Hensyn til selve Lovforslaget maa jeg sige som forrige Gang, jeg havde Ordet, at jeg betragter det som en Forbedring af Læreruddannelsen, og vi ønsker naturligvis ikke at modsætte os en saadan. Men paa den anden Side kan det ikke skjules, at det vil være en stor Merudgift, og saa længe Pengene til disse Reformers ikke kommer ind paa en Maade, som vi kan anerkende som retskaffen og forsvarlig, kan vi ikke stemme for yderligere at belaste Skatteyderne. Vi vil derfor afholde os fra at stemme om selve Loven, men deltage i Afstemningen om en Del af Ændringsforslagene.

Søren P. Larsen: De forskellige Partiers Repræsentanter har henvendt ikke saa faa Bemærkninger til os for vor Stilling

til dette Lovforslag. Jeg vil begynde med det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, der spurgte, om Venstre ikke var et sparsommeligt Parti. Jo, det er vi, men vi vil kun spare paa de rigtige Steder. Naar vi har stillet Forslag, sigtende paa at skaffe en forbedret Læreruddannelse, har vi ikke taget Stilling dertil ud fra et økonomisk Grundlag, men ud fra, hvad der gavner Skolen i sin Helhed, og hvad Befolkningen i det lange Løb er bedst tjent med. Men jeg forstaar nok, at de Bemærkninger, som den daværende Undervisningsminister Byskov i sin Tid henvendte til det ærede Medlem angaaende Nedsættelsen af Beløbet til Statens Lærerhøjskole, har bidt sig saa fast i hans Erindring, at han stadig kredser om dem, saa snart der bliver Lejlighed til at tale derom. Og det har vi ikke noget imod. Det ærede Medlem var ogsaa inde paa den nye Lærerhøjskole ved Siden af den gamle, og for at vise, hvilken glimrende og storartet Virksomhed han staar i Spidsen for, nævnte han alle de Videnskabsmænd, Professorer, Dr. phil.'er, Rektorer og lignende, der gav Undervisning derude. Jeg har ogsaa været paa Statens Lærerhøjskole, og jeg har kun gode Erfaringer derfra; men der er dog flere, der kan give Livserfaringer, end de Videnskabsmænd, det ærede Medlem mødte op med. Og naar det ærede Medlem saa stærkt har trukket Videnskabsmændene i Forgrunden, kunde der maaske være Grund til at overveje Muligheden af en anden Højskole, hvor Videnskaben ikke indtog en saa fremtrædende Plads, som det ærede Medlem har givet den ude paa sin.

Det ærede Medlem vendte sig saa mod os paa Grund af vor Stilling til Ministeriets Tilsyn overfor Privatseminarierne. Jeg maa mene, at det ærede Medlem er en saa fremragende moderne Pædagog, at han ikke er gaaet helt uberørt ud af det Sus, der har staaet om de nye Skoletanker. Lad os tænke os, der fremstod en betydelig Skolemand, der skabte et Privatseminarium, kunde det saa ikke have sin Betydning, at han fik Lov til at virke, og man kunde se, hvilke Resultater der kom ud af det? Det viser sig meget ofte med disse store moderne Profeter, ikke mindst paa Undervisningens Omraade, at naar de fra Teoriens høje Stade nærmer sig Jorden og skal til at arbejde under praktiske Forhold, forsvinder undertiden det mest uhyggelige ved Ideerne, og saa bliver det ganske praktisk til Slut. Derfor mener vi, det er urigtigt, naar Ministeren faar Bemyndigelse eller Ret til at skride ind overfor en Seminarieforsandter, der maaske afviger en lille Smule fra det